

CFA Teresa Mañé

L'art de parlar

**Projecte d'aplicació d'aquest programa
d'innovació pedagògica al centre**

**CFA Teresa Mañé
2023**

INDEX

Parts del projecte	Pàgines
a) Descripció i justificació del projecte	2
b) Diagnosi de necessitats i punt de partida	3
c) Objectius específics	5
d) Planificació i temporització d'actuacions	6

1. Descripció i justificació del projecte

Els ensenyaments dels nivells inicials de llengua catalana, castellana i anglès són fonamentals dins del nostre centre des de fa anys. Cada any es constata una elevada demanda de persones que volen cursar aquests ensenyaments al centre. La prova d'això és que actualment tenim una oferta de vint grups de llengües inicials: quatre de català, set de castellà i nou d'anglès.

L'alumnat de tots els grups de llengua catalana, castellana i anglesa (com a llengües estrangeres) mostren interès constant per millorar les seves competències comunicatives. El professorat s'esforça constantment no només perquè les activitats de l'aula permetin millorar les competències comunicatives de l'alumnat, sinó també per portar a terme activitats engrescadores que, amb el mateix objectiu, es puguin dur a terme fora del centre. En aquest sentit, el professorat sovint programa diverses sortides a institucions culturals (museus, teatre, cinema) properes al centre per tal de dur a terme activitats motivadores per a l'alumnat.

El programa *L'art de parlar* (adreçat als centres de formació d'adults que imparteixen els ensenyaments de llengües estrangeres) és un projecte engrescador en el qual, com a centre de formació d'adults, participem des del curs 2021-2022, amb l'objectiu primordial de millorar la competència comunicativa (sobretot oral) de l'alumnat a través de les estratègies de pensament visual (en endavant VTS) aplicades a les obres d'art. Utilitzar aquestes obres com a recurs pedagògic per a l'ensenyament de llengües ens permet, a més, difondre el patrimoni artístic que hi ha al Museu Nacional d'Art de Catalunya (en endavant MNAC) i a tres dels principals museus de la comarca del Garraf (el Maricel i el Cau Ferrat, ambdós de Sitges, així com el Víctor Balaguer, de Vilanova i la Geltrú). En conseqüència, això ens facilita ampliar els espais i els recursos d'aprenentatge de l'alumnat de llengües més enllà de l'aula.

Al centre hi ha un grup docent impulsor que es forma en VTS al MNAC; de la formació rebuda se'n fa traspàs a la resta de professorat participant, de manera tant informal com formal (a través d'una formació interna de centre). L'aplicació de les VTS a l'ensenyament ens permet desenvolupar el pensament crític i la creativitat de l'alumnat, així com el debat entre si, a més de fomentar la integració i inclusió de tota la diversitat d'alumnat present al centre i promoure l'alfabetisme transmèdia per a l'adquisició i gestió del coneixement.

2. Diagnosi de necessitats i punt de partida

A tots els grups dels ensenyaments de català, castellà i d'anglès del centre apliquem un enfocament comunicatiu i competencial per a l'aprenentatge d'aquestes llengües. Partim d'un procés d'aprenentatge en llengua estrangera que pretén formar parlants que siguin capaços de comunicar-se de forma bàsica i immediata en situacions quotidianes i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i multicultural. Per aconseguir-ho de la millor manera possible utilitzem diferents recursos pedagògics a l'aula (llibres de text i de lectura, vídeos, audicions, imatges, pissarra digital, aplicacions diverses, etc.) a fi que sigui atractiu per a tot el conjunt d'alumnat (de diferents edats, formació, professions, procedències geogràfiques, religions, etc.).

En consonància amb el projecte educatiu del centre i el projecte de direcció, a tots els ensenyaments (no només els de llengües) que oferim al centre s'intenta establir connexions amb l'entorn amb l'objectiu d'ampliar els espais i els recursos d'aprenentatge. A més, considerant que l'alumnat ha de ser l'eix fonamental del procés d'ensenyament-aprenentatge i ha de poder interactuar-hi activament, se'l motiva constantment per fomentar la seva participació. Per això i atès també l'interès creixent per conèixer l'entorn més proper, programem cada any sortides per poder dur a terme activitats variades fora de l'espai de l'aula, activitats que, amb tot, a vegades ha calgut adaptar en funció de l'evolució de la pandèmia.

A partir del tercer trimestre del curs 2021-2022 hem reprès, atesa l'evolució favorable de la pandèmia, les sortides amb activitats exteriors que aprofiten el patrimoni artístic com a recurs d'aprenentatge; així hem tornat a portar a terme les activitats al el Museu Romàntic Can Papiol (<https://www.museucanpapiol.cat>). Pel que fa a les altres sortides dutes a terme en anys anteriors a la pandèmia, no s'han pogut dur a terme enguany perquè tant la Biblioteca Museu Víctor Balaguer (<https://www.victorbalaguer.cat>) com la Vil·la Casals-Museu Pau Casals, a Sant Salvador (El Vendrell, (<http://www.paucasals.org/es/MUSEO-Villa-Casals>) estan actualment en obres.

Les imatges com a recurs pedagògic a l'aula i fora de l'aula mostren un enorme potencial per al desenvolupament de les competències comunicatives del nostre alumnat de llengües, el qual s'esforça no només per descriure el que veu a les imatges, parafrasejar (encara que sigui puntualment en una llengua diferent) i

expressar la seva opinió, sinó també per interactuar entre si i crear narratives orals i escrites individualment i col·lectivament a partir de tot el que perceben.

Al nostre entendre, com a necessitat bàsica als ensenyaments de llengües al centre, cal que l'alumnat pugui continuar desenvolupant l'hàbit d'explorar i de parlar d'una obra d'art de forma lliure, crítica i creativa i expressar, des de l'experiència, emocions i referents propis i diversos de cadascú (sense que calgui tenir coneixements d'història de l'art), alhora que aprèn a desenvolupar una escolta activa i a interactuar i a debatre amb els altres. Així, amb el patrimoni artístic disponible als museus esmentats (MNAC i els tres principals de la comarca: Cau Ferrat, Maricel i Víctor Balaguer) podem crear un espai per dialogar sobre el passat, però amb una diversitat de mirades del present i del futur. Això genera també més oportunitats per combinar el treball individual amb el col·lectiu i cooperatiu.

En aquest procés el professorat de llengües esdevé facilitador de l'exploració de les obres d'art, del diàleg, del debat i de la creació de relats del grup. Per facilitar la seva feina, cal que el professorat de llengües participant pugui continuar rebent una formació especialitzada en el camp de les VTS. El professorat del grup impulsor participa en la formació externa al MNAC, mentre que la resta pot continuar formant-se a través d'una formació interna de centre.

Vist el punt de partida i exposada la diagnosi de les necessitats, creiem que el programa *L'art de parlar* contribueix a satisfer-les. La seva aplicació als ensenyaments de llengües contribuirà a millorar els resultats acadèmics de l'alumnat dels ensenyaments implicats en el projecte, a incrementar la seva motivació i participació activa, i també a consolidar un treball transversal que enllaci sobretot dues de les tres dimensions del currículum de llengües estrangeres dels ensenyaments d'adults: la dimensió comunicativa (treballant sobretot la comunicació oral i la mediació), així com la dimensió actitudinal i la plurilingüe

3. Objectius específics

Per tot el que hem exposat fins ara, des del centre creiem fonamental la nostra participació en el programa *L'art de parlar* al llarg de tres cursos, un període de temps suficient per poder assolir progressivament aquests objectius.

- a) Formar el professorat del centre en la metodologia de VTS i treballar en parelles, en equip i en xarxa en l'aplicació d'aquesta metodologia dins i fora del centre.
- b) Establir aliances amb diferents museus i altres centres (de Barcelona i de la comarca del Garraf) per aplicar el projecte i ampliar els espais d'aprenentatge de l'alumnat de llengües.
- c) Utilitzar diferents obres d'art com a recurs pedagògic per aplicar les VTS amb l'alumnat de llengües.
- d) Estendre progressivament les VTS a diferents grups d'alumnat de llengües, per tal d'incrementar-ne la participació activa, la motivació i l'interès en les activitats del projecte.
- e) Contribuir a la millora de la competència comunicativa, de l'escolta i reflexió actives, del pensament crític, de la curiositat lingüística i cultural, de la creativitat de l'alumnat en un clima de respecte que promou el coneixement de qüestions de rellevància local, global i cultural, així com els diferents ODS (Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'agenda Educació 2030 de la UNESCO).
- f) Contribuir a la millora dels resultats acadèmics de l'alumnat dels ensenyaments implicats en el projecte.

Aquests objectius són la base dels indicadors d'avaluació corresponents del programa.

4. Planificació i temporització d'actuacions

La durada d'aquest projecte és per a tres anys, de manera que es preveu la planificació i temporització d'actuacions per a cada curs.

Des del centre hi ha un grup impulsor (inicialment format per tres persones i, des del curs 2022-23, per dues) per al seguiment i avaluació continuada del projecte, així com per a la planificació de la seva activitat al llarg dels tres cursos.

Exposem a continuació les actuacions previstes per als tres anys de projecte:

PRIMER ANY (curs 2021-2022): FASE DE DISSENY
Constitució d'un grup impulsor (format per tres docents) per a la planificació d'activitats, seguiment i avaluació del projecte.
Actualització dels documents del centre per incloure el projecte.
Participació dels membres del grup impulsor en les activitats formatives relacionades amb el programa traspàs de la informació a la resta de professorat.
Reunions periòdiques de l'equip impulsor amb altres professors de llengua i també amb l'equip directiu. Informació al claustre i consell escolar.
Implementació del projecte als grups de nivells A2 i B1 de català i de castellà.
Selecció d'imatges i sortides amb l'alumnat d'aquests grups al MNAC i als museus Cau Ferrat i Maricel de Sitges.
Participació dels membres del grup impulsor i del professorat dels nivells A2 i B1 de català i castellà a les sessions de modelatge amb docents del CFA Montserrat Roig, de Barcelona
Difusió de les principals actuacions del programa a la pàgina web del centre.

SEGON ANY (curs 2022-2023): FASE D'IMPLEMENTACIÓ

Reconfiguració del grup impulsor, constituït ara per dos docents.

Continuació de la formació per al professorat d'aquest grup en les accions formatives relacionades amb el programa.

Ampliació i implementació del programa a tots els grups de nivell A2 i B1 del centre, així com també en alguns mòduls de llengua del GES.

Formació en VTS per a la resta de professorat de llengües a través de taller en centre i de treball en parelles.

Reunions periòdiques de l'equip impulsor i amb altres professors de llengua i també amb l'equip directiu. Informació al claustre i al consell escolar.

Selecció d'imatges i sortides amb l'alumnat al MNAC i als museus Cau Ferrat i Maricel de Sitges.

TERCER ANY (2023-2024): FASE DE FINALITZACIÓ

Continuació del treball del grup impulsor.

Continuació de la formació per al professorat d'aquest grup en les accions formatives relacionades amb el programa.

Implementació del programa a tots els grups de nivell A2 i B1 del centre, així com també en alguns mòduls de llengua del GES/PREGES.

Formació en VTS per a la resta de professorat de llengües a través de taller en centre i de treball en parelles.

Reunions periòdiques de l'equip impulsor i amb altres professors de llengua i també amb l'equip directiu. Informació al claustre i al consell escolar.

Selecció d'imatges i sortides amb l'alumnat al MNAC, als museus Cau Ferrat i Maricel de Sitges i a la Biblioteca-Museu Víctor Balaguer (actualment en obres fins al desembre de 2023).

Elaboració d'un banc d'imatges d'aquests museus de la comarca, per poder practicar les VTS *in situ* i a l'aula amb diferents grups de llengües.

Avaluació anual i dels resultats del projecte (memòria de tancament).